

Tolna

vármegye

Völgységi
Kisdarogi

járás

(kör) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Kisdorog

nagy (kis) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határán. (Rendszerint a dülő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

ca. község kb. 100-150 évvel ezelőtt német telepek letelepedése által keletkezett, akik ma is viselik a név emlékeit és nyelvüket. -
Más neve nincs.

Területváltozás nincs

Esmeretlen. -

urbéres község

kisközség

anyakönyvvezető nékhelye helyben volt és van.

nincs.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a területük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mely területük (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe csatolva db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házadózási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

A falu északkeleti hegyre fekszik. Határos községek:
Terel 6 1/2 km. Kővizi 4 1/2 km. Nagybajka 5 km.
Bonyhásbányászd 4 km. Tóbal 5 km. és Dűry-
pallan 8 km. -

Somlós vidék.

Glócos patak. Nagybajka hegy nincs

1968 kat. hold (birtokcímek adatai alapján).

1376 k. hold szántó, 176 k. hold rét. (kaszáló),

72 k. hold szőlő (beültetett), 211 k. hold

legelő, - k. hold erdő, - k. hold

nádas, 106 k. hold terméketlen (út, szikla, homok,
mocsár, kőbánya). 27 k. halászház.

nem

nincs

nincs

1149

lélek.

1146 r. kath., - g. kath., - ref.,

3 ág. h. ev., - izr., - egyéb

27 magyar, 1122 német, - tót,

- rutén, - oláh, - horvát,

egyéb.

Belterületen 1149

nincs

földművelés

229 ház, 641 lakással

községközség, jegyzői lak., plébánia templom,
2 iskola, 3 szőlőbirtok, birtokosok,
4 járóház, járóház

II. A község szervezete, beosztása és közérdekü viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Elöljárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Bíró. Törvény- (másod-) bírós. 4 esküdt,
(tanácsbeli) 2 Pénztárnok. Közgyám 1.

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

2 jegyző, — segédjegyző, — orvos
— állatorvos, 1 irodai alkalmazott,
— pénztári alkalmazott, — egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

Napidijas irodai alkalmazottak:

nincs

Szegődményes alkalmazottak:

2 kisbíró (küldönc), 1 bába,
2 éjjeli őr és 5 gazdasági alkalmazott.

A jegyzőség székhelye és távolsága:

helyben km.

2. A községi képviselőtestület létszáma:

6 virilista, 6 választott tag, 2-2 pótag

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

A község 1 választókerületet alkot.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

nincs

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható útvonalon):

Grekpond 21 km.

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy) Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Bonyhád 13 km.

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

Bonyhád 13 km.

Závod 7 km.

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrs és folyamórség székhelye és távolsága:

Zanba 7 km.

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van, tag. Nincs.

Van-e a községben toloncállomás?

Van. Nincs.

Fel van-e ruházva az előljárárság cselédügyi bíráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

nem

6. A községi tűzoltóság szervezete:

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság tag.
Kötelezett tűzoltóság.

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van. Nincs.

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága: Tenel 6 1/2 km.
- Hány magánorvos lakik a községben: nem lakik.
- Községi bábák száma: egy
- Körbába lakóhelye és annak távolsága: km.
- Okleveles magánbábák száma: nincs
- Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol? Tenel 6 1/2 km.
- Legközelebbi közkórház hol van és milyen távol? Izreknaról 21 km.
- Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep) Van szegényház Nincs.
9. A gondozott szegények száma: intézeti ápolásban, magán ápolásban.
- Elhagyott gyermekek száma? nincs gyermek.
10. Milyen a község ivóvize?
Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.
- Van-e csatornázása? nincs
11. Korcsmák és vendéglők száma?
Van-e szálloda, fogadó és hány?
Van-e községben közfürdő?
12. Van-e a község határában gyógyfürdő, üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?
A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva?

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Izreknaról 21 km.
- Kir. járásbírószék székhelye és távolsága? Bunyhárol 13 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: Izreknaról 21 km.
- Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: Bunyhárol 13 km.
- Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: Tenel 6 1/2 km.
- Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Pécs 40 km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középkisiskolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gimn., reál-gimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:
Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

egy r. Kath. elemi népiskola 3 tanteremmel, 3 tanerővel. -

nincs

nincs
nincs

van.

Gecknord 21.

km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyháza alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községben melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Israelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénenkint időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

van r. Kath. anyaegyház, mely a pécsi püspökséghez tartozik. -

Bonyhárol 13 km.

ad pléháusi fiókegyháza hozzájárulás évi 240 ar. kor. ad pléháusi melléképületeinek fenntartása. -

párber

nincs más

nincs, az egyházközség ügyeit az iskolaszék intézi. -

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszóbor, honvéd-emlék vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

nincs

nincs

állandó vagy időszakos színház nincs, időnként műkedvelő előadások tartódnak.

r. Kath. olvasóklub.

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országut, megyei ut, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellék-vonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Van-e posta, távirda, távbeszélő állomása?

3. Melyik községi közlekedési utvonathoz járul hozzá a község?

Községi (közülő) utak hossza?

Van-e kövezet-vámszedési joga.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Van-e legelő-rendtartás?

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Be van-e ültetve?

Bonyhád - Hűgéri vicinális útb
Trekány - Lengyeli Szabóvári Körút.

vasúti áll. nincs, a Budapest - Szentlőrinc
vonalon Trekány - Hűgér, marha és
egyéb rakodóhelyzet. -

nincs

Posta van, távírás és távbeszélő nincs.

nem járul hozzá

5.930

km.

Igen. — Nem.

nagybirtok nincs

középbirtok nincs

és kis- és törpebirtok átlagos kiterjedése
3 - 30 hold.

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

nincs

210 hold

nincs

igen

nincs

∩

nincs

igen 800 II. ült

igen

7. Vizrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

nincs
2 malom vízhatalalattal.

Gékesfehérvár 60 km.

180 ló, 747 szarvasmarha,

1033 sertés, 837 juh
Bonyhádi tejlojka marha nagyra, súlyra és tejtermelésre való nevelése.

Genet 6 1/2 km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzügyintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Bonyhád 13 km.

Bonyhád

nincs

Gékesvárd

2 vegyeskereskedés /: návics /

nincs

Tejnyeltesek.

Kőműves, ács, anka, kovács, bognár, nyí-
gyártó, mulnár, energályos, kőműves, návics, legelő,
Nincs.

nincs

Gékesfehérvár 60 km.

Gékesvárd 21 km.

nincs

nincs

faros, szénés.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben tölthető ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

15.

4 ház, 6 lakás 14 lakással

az körjegyzői lakás a községek közös tulajdona

20

kat. hold szántó és rét,

1 legelő, 2 kat. hold erdő,

egyéb 18 hold.

minol kishaszonbérletben.

Terelő jegyző 2 hold, laktár 2 hold, kavics 5 hold. -

a körhirdetési legelő

minol

vadonati jny.

Földadó 86 K 67 f. Házadó 29 K

85 f. Ált. kereseti adó K f. Tár-

sulati adó K f. Vagyon- és jöv.

adó K f.

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?



A község pecsétjének lenyomata:

[Handwritten signature]

Községi (kör-) jegyző.